

استاد و درس

روش آموزش

علی صفایی حائری (عین.صاد)

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سرشناسه:
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
وضعیت فهرست‌نویسی:
موضوع:
موضوع:
رده بندی کنگره:
رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی:
شابک:

صفحه ۱۳۷۸
استاد و مدرس
فم انتشارات لیلة القدر
ص ۸۱
فیه
تدریس
آموزش و پرورش -- نوآوری
LB۱۰۲۵ / ۳ / ۵۱۳۸۸
۳۷۱۸۲
۱۶۹۷۴۳۱
۹۷۸-۹۶۴-۷۸۳-۴۴-۱

استاد و مدرس (روش آموزش)

علی صفايي حائري (عين-صاد)

- چاپ نهم: ۱۴۰۲
- چاپ: مؤسسه بوستان کتاب
- شمارگان: ۱۰۰۰
- تلفن مرکز فروش: ۰۲۵-۳۷۷۱۲۳۲۸ / ۰۲۲-۹۱۲۷۴۶۱۰۲۲
- همه حقوق این اثر متعلق به ناشر است

انتشارات لیلة القدر
۰۲۵-۳۷۷۱۲۳۲۸

انتشارات ذکرا
۰۲۱-۸۶۰۴۵۷۸۰

فهرست

۷	پیش درآمد
	استاد و درس
۱۶	هدف
۲۷	وظیفه
۲۷	مراحل
۳۳	مسائل
۴۳	کلیدها
۴۴	ملاک‌ها
۴۵	روش‌ها
۴۶	تدریس
۴۸	تفسیر
۴۸	نهج البلاغه
۵۰	تاریخ
۵۳	مرحله فکری
۵۹	قدرت روحی
۶۰	طرح
۶۱	برنامه

پیش درآمد

www.ketab.ir

صحبت از اصلاح کتاب‌های درسی زیاد شنیده‌ایم. از ضرورت این
دگرگونی همه گفته‌اند و حتی کتاب‌های تازه‌ای را هم ارائه کرده‌اند و متن
درسی گذاشته‌اند.

آنچه پیش از دگرگونی کتاب‌ها ضرورت دارد، یکی روش آموزش است
و دیگری اساس درس‌ها.

در مورد آموزش، این استاد است که پیش از صرف و نحو باید
مجموعه‌ی طرح عملی را و پیش از طرح عملی، ظرفیت روحی را و شهادت
و بینش را در محصل فراهم آورد؛ چون ما در قرن شبیه زندگی می‌کنیم،
پس ناچار به این جریان فکری، به این شهادت و بینش نیاز داریم. ما در
کنار گرفتاری‌ها سر بلند می‌کنیم، پس ناچار به ظرفیت روحی و سعه‌ی صدر
محتاجیم. ما در برابر کارهای پراکنده و علوم گوناگون قرار می‌گیریم، پس

ناچار به طرح و برنامه نیازمندیم تا بتوانیم تمام راه را ببینیم و گام‌ها را بشناسیم و گام برداریم.

پس از این مراحل، از فکر و ظرفیت و طرح، دانش‌ها و علوم است که باید اجمالا از آن اطلاع داشته باشیم و سپس شناسایی مقدمه علم و مقدمه کتاب؛ یعنی شناخت اصطلاح‌ها و شناخت تعریف و فایده علوم است، تا دست به کار شویم. آنگاه در صرف، با آگاهی از ماضی و مضارع و باب‌ها و در نحو، با آشنایی با عوامل در چند خط شعر و در منطق، با توجه به ضرورت شناخت و روش شناخت و در علوم معانی، با توجه به مسأله زیبایی و سبک و معیارهای نقد و در فقه، با توجه به شناخت کلام و شناخت مقصد، زمینه‌ای برای شروع این علوم به دست می‌آوریم و می‌توانیم شکل و مسائل این علم را با دیگرگونی‌هایی همراه کنیم که به کتاب‌ها و متن درس‌ها هم سرایت خواهد کرد.

این جمع بندی هر چند مجمل، می‌تواند زمینه بررسی‌های عمیق و تازه‌ای باشد و سرزمین‌های تازه‌ای را کشف نماید.

برخورد با منطق و فلسفه و فصاحت و بلاغت و فقه و اصول، با این زمینه‌ها به صورت تازه‌ای روی خواهد آورد. و فلسفه و عرفان و اخلاق و هنر و فقه اسلامی از فلسفه و عرفان و اخلاق و هنر و فقه مسلمین مشخص خواهد شد.

ما امروز شاهدیم که فریاد اصلاح کتاب‌ها و درس‌ها با همه طنطنه و

آهنگش هنوز به این ابعاد نظری ندارد، که ناچار باید داشته باشد.

محصل باید همراه شناخت‌های حضوری و بدون واسطه‌اش به یک جریان فکری دست بیابد که «اذان» از آن حکایت دارد و این فلسفه اسلامی است. و با این جریان به پیش و حضوری برسد که عرفان اسلامی است. و با این پیش به ترکیب‌هایی از احساس و معرفت و در نتیجه تبدیل‌هایی در طبیعت انسان و حالت‌های او راه بیابد که اخلاق اسلامی است و پس از این همه به مرحله آداب عمل برسد که فقه اسلامی است... و این جریان به هم پیوسته، در ذهن محصل، مهم‌ترین خصلت آموزش جدید است که تمامی راه را دیده و آمده. و در این آمدن، سنگینی‌ها را شناخته و به دوش کشیده است؛ نه گرفتار یأس شده و نه همراه غرور، و اسپیر رنج و گرفتاری.

در این سلسله نوشته‌ها به دگرگونی‌هایی که استاد باید در سبک آموزش و اصل درس‌ها، دامن بزند اشاره شده است و در واقع این نوشته‌ها بیشتر به این دو قسمت؛ یعنی سبک آموزش و اصل درس‌ها، برخورد بیشتری دارد. اگر از صرف و نحو بگذریم، در قست منطق و ادبیات و اصول و فقه با مسائل عمیق و تازه‌ای روبرو شده‌ایم که طبیعتاً با خواندن متن‌های قدیمی و مطول، مسأله حل نمی‌شود و مسائل منطقی و هنری و فقهی امروز ما جواب نمی‌یابد.

پس از این جزوه، جزوه ادبیات و منطق و سپس اصول و فقه به دست می‌رسد، تا شاید بتواند زمینه ساز این دگرگونی در سبک آموزش و متن درس‌ها باشد.